

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 7 och 9 §§ lagen om Statens spannmålsförråd

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om Statens spannmålsförråd ändras genom att den för Statens spannmålsförråd i lagen fastställda säkerhetsupplagsförpliktelsen i fråga om mängden utsädesspannmål minskas från 100 000 ton till 80 000 ton. Dessutom föreslås att i lagen skall intas ett stadgande i vilket konstateras

statens ansvar i fråga om Statens spannmålsförråds låneförbindelser.

Förslaget ansluter sig till budgetpropositionen för 1992 och det skall behandlas i samband med den. Lagen avses träda i kraft den 1 januari 1992.

MOTIVERING

1. Nuläget

1.1. Säkerhetsupplagring av utsädesspannmål

Statens spannmålsförråds uppgifter har fastställts i 2 § lagen om Statens spannmålsförråd (1124/89). Spannmålsförrådets uppgifter omfattar bl.a. upplagring av spannmål och utsädesspannmål för användning i krissituationer och situationer med störningar i utrikeshandeln. Säkerhetsupplaget av utsädesspannmål kan användas även under missväxtår.

Storleken av säkerhetsupplaget av utsädesspannmål är enligt 9 § 100 000 ton. Vid fastställandet av säkerhetsupplagsmängdens storlek var målsättningen att upplagen skulle motsvara årsförsäljningen av kommersiellt frö, som då var i genomsnitt 120 000 ton. En ökning av säkerhetsupplagen har skett gradvis i enlighet med statsrådets beslut. Vid utgången av 1989 omfattade säkerhetsupplagen 50 000 ton. För närvarande omfattar säkerhetsupplaget 80 000 ton vilket baserar sig på statsrådets beslut av den 5 april 1990. Avsikten har varit att säkerhetsupplagen av utsädesspannmål 1992

skall höjas till den i lagen nämnda nivån, dvs. 100 000 ton.

Statens spannmålsförråd finansierar anskaffningarna av de produkter som hålls i säkerhetsupplagen med lånekapital och får årligen i statsbudgeten ersättning för kapitalkostnaderna för säkerhetsupplagen enligt en nivå som motsvarar gängse ränta. Dessutom får spannmålsförrådet ersättning för årliga skötsel- och underhållskostnader för säkerhetsupplagen.

1.2. Statens ansvar för Statens spannmålsförråds lån

Statens spannmålsförråd förvaltar en spannmålsförrådsfond för finansiering av verksamheten. Fonden står utanför statsbudgeten. Statens spannmålsförråd har en egen penningrörelse i likhet med statens nya affärsverk. Dessutom är Statens spannmålsförråd enligt lagens 7 § berättigat att uppta lån för finansiering av de uppgifter som hör till Statens spannmålsförråd. Upplåningen sker med statsrådets tillstånd och på de villkor som statsrådet godkänner, och det totala lånbeloppet får inte överstiga 2 mrd. mk.

I 20 § stadgas att Statens spannmålsförråd kärar och svarar samt även i övrigt för talan i angelägenheter som gäller för rådet. För sina lån och förbindelser som förorsakas av lån svarar Statens spannmålsförråd med den egendom som det har i sin ägo. Staten svarar dock i sista hand för spannmålsförrådets förbindelser, emedan detta är en statlig inrättning. Statens allmänna ansvar är sekundärt och kommer i fråga då spannmålsförrådet inte kan svara för sina förpliktelser.

2. De föreslagna ändringarna

2.1. Säkerhetsupplagring av utsädesspannmål

Storleken av säkerhetsupplagen av utsädesspannmål är beroende av i vilken omfattning spannmål odlas, hur säker odlingen är samt hur användningen av kommersiellt frö utvecklas. Under de tre senaste åren har försäljningsmängden av kommersiellt frö sjunkit under 60 000 ton. Att försäljningsmängderna minskat beror i huvudsak på nedskärningen av odlingsarealerna, men även på de senaste årens goda skördar.

Med beaktande av nedskärningsåtgärderna i fråga om spannmålsproduktionen och de försämrade avsättningsmöjligheterna för kommersiellt frö föreslås att den i lagens 9 § fastställda säkerhetsupplagringsförpliktelser för Statens spannmålsförråd i fråga om utsädesspannmål skall sänkas till 80 000 ton.

2.2. Statens ansvar för Statens spannmålsförråds lån

Statens spannmålsförråd tar upp lån såväl på den inhemska som på den utländska penningmarknaden. Särskilt vid förhandlingar med utländska långgivare har av spannmålsförrådet krävts en utredning om dess rättsliga ställning och om statens ansvar för dess förbindelser.

I den utredning som gäller statens ansvar har, då ett uttryckligt lagrum därom saknats, hänvisats till regeringens proposition med förslag till lag om Statens spannmålsförråd (RP 170/89 rd). I motiveringen till propositionen konstateras statens sekundära ansvar för spannmålsförrådets förbindelser och övriga skyldigheter.

Statens ansvar för spannmålsförrådets förbindelser har betydande verkningar på dettas kreditvärdighet på penningmarknaden. Kreditvärdigheten inverkar även på lånens räntenivå. Det är ändamålsenligt att en sådan fråga som på ett väsentligt sätt inverkar på spannmålsförrådets finansieringskostnader och som spelar en central roll vid lånearrangemangen upptas i lagen. Det föreslås därför att till 7 § skall fogas ett nytt 2 mom., i vilket stadgas om statens ansvar för Statens spannmålsförråds låneförbindelser.

3. Propositionens ekonomiska verkningar

Den i förslaget angivna minskningen av säkerhetsupplagsförpliktelser i fråga om mängden utsädesspannmål med 20 000 ton innebär en minskning av den ersättning för säkerhetsupplagring av utsädesspannmål som betalas till Statens spannmålsförråd enligt statsbudgeten med 8,3 milj. mk beräknat enligt gällande kostnadsnivå. Av detta utgör kapitalräntekostnadsandelen 4,1 milj. mk och skötselkostnadsandelen 4,2 milj. mk.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1992.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

L a g

om ändring av 7 och 9 §§ lagen om Statens spannmålsförråd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 15 december 1989 om Statens spannmålsförråd (1124/89) 9 § 1 mom. och fogas till 7 § ett nytt 2 mom. som följer:

7 §

Upplåning

 Staten svarar för Statens spannmålsförråds i 1 mom. nämnda lån vilka inte kan täckas med Statens spannmålsförråds medel.

och utsädesförsörjning samt tillgången på vallväxtfrö skall Statens spannmålsförråd äga ett säkerhetsupplag som omfattar 400 000 ton brödsäd, 200 000 ton fodersäd, 80 000 ton utsädesspannmål och 1 200 ton vallväxtfrö.

9 §

Säkerhetsupplagsmängder

För säkerställande av landets spannmåls-

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Helsingfors den 27 september 1991

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Jord- och skogsbruksminister *Martti Pura*

Lag

om ändring av 7 och 9 §§ lagen om Statens spannmålsförråd

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 15 december 1989 om Statens spannmålsförråd (1124/89) 9 § 1 mom. och fogas till 7 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Upplåning

Staten svarar för Statens spannmålsförråds i 1 mom. avsedda lån vilka inte kan täckas med Statens spannmålsförråds medel.

9 §

Säkerhetsupplagsmängder

För säkerställande av landets spannmåls- och utsädesförsörjning samt tillgången på vallväxtfrö skall Statens spannmålsförråd äga ett säkerhetsupplag som omfattar 400 000 ton brödsäd, 200 000 ton fodersäd, 100 000 ton utsädesspannmål och 1 200 ton vallväxtfrö.

För säkerställande av landets spannmåls- och utsädesförsörjning samt tillgången på vallväxtfrö skall Statens spannmålsförråd äga ett säkerhetsupplag som omfattar 400 000 ton brödsäd, 200 000 ton fodersäd, 80 000 ton utsädesspannmål och 1 200 ton vallväxtfrö.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.
